

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114228175
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1114228175.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovičovej v právnej veci žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, proti žalovanému v 1. rade: Wüstenrot poisťovňa, a.s., Karadžičova 17, 825 22 Bratislava, IČO: 31 383 408 a žalovanému v 2. rade: W. V., C. A. T. XX, XXX XX A., Š. Y. B., o zaplatenie 2.415,44 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 34Cb/318/2014-84 zo dňa 21.6.2017, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 34Cb/318/2014-84 zo dňa 21.6.2017 m e n í tak, že:
žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2.415,44 eur spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.415,44 eur od 23.5.2014 až do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca má proti žalovanému v 1. a 2. rade právo na plnú náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

Splnením záväzku jedného z dlžníkov zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého dlžníka.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) I. výrokom zaviazal žalovaného v 1. rade zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2.415,44 eur, spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.415,44 eur, od 23.05.2014 až do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. II. výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu. III. výrokom súd žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol. IV. výrokom žalovanému v 2. rade nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodol tak s poukazom na §§ 420 ods. 1, 2, 427 ods. 1, 248, 431, 789 ods. 2, 517 ods. 2, 813 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ), §§ 4 ods. 1, 2, 4, 5 ods. 1, 2, 11 ods. 6 písm. a) a b), 11 ods. 7, 8 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len PZP), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení nariadenia č. 20/2013 Z.z..

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa žalobným návrhom zo dňa 06.10.2014, doručeným súdu dňa 10.10.2014, doplneným podaním zo dňa 29.04.2015, doručeným súdu dňa 03.06.2015, domáhal voči proti žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade vydania platobného rozkazu na zaplatenie sumy vo výške 2.415,44 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % p.a. z istiny od 23.05.2014 do zaplatenia a trov konania, a to nasledovne:

Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2.415,44 eur, spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.415,44 eur, od 23.05.2014 až do zaplatenia a trovy konania spočívajúce v úhrade súdneho poplatku vo výške 144,50 eur, a to všetko do 15 dní od doručenia platobného rozkazu na účet žalobcu.

Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 04.01.2013 o 10.15 hod. v obci K. W. B., Slovenská republika došlo k škodovej udalosti, v dôsledku toho, že žalovaný v 2. rade ako vodič motorového vozidla EČV: A. stál na pravej strane cestnej komunikácie, a v čase, keď ho predchádzalo motorové vozidlo EČV: A., ktorého vodičom bol A. W. (poškodený), sa otvorili jeho zadné dvere, ktoré poškodili pravú stranu motorového vozidla EČV: A.ZA, ktoré riadil poškodený/poistený na základe havarijného poistenia u žalobcu. Motorové vozidlo EČV: A., ktoré spôsobilo škodovú udalosť, bolo v čase poistnej udalosti poistené na základe povinného zmluvného poistenia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného v 1. rade. Žalobca vyplatil poškodenému/poistenému - A. W. na základe havarijného poistenia poistné plnenie dňa 04.02.2013 vo výške 2.415,44 eur.

Žalobca uviedol, že z priebehu nehodového deja je zrejmé, že za spôsobenú škodu na motorovom vozidle poškodeného/poisteného na základe havarijného poistenia u žalobcu, zodpovedá žalovaný v 2. rade/poistený u žalovaného v 1. rade na základe povinného zmluvného poistenia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a preto vyzval žalovaného v 1. rade podľa § 813 ods. 1 OZ na náhradu škody, a to listami zo dňa 04.02.2013, 10.03.2014 a zo dňa 10.12.2013. Žalobca uviedol, že dňa 28.03.2014 mu žalovaný v 1. rade zaslal stanovisko, v ktorom potvrdil, že poistná udalosť mu bola nahlásená dňa 07.01.2013, avšak jeho nárok bol riešený podľa § 428 OZ, a to z dôvodu, že motorové vozidlo žalovaného v 2. rade nebolo v prevádzke (stálo - nebol zapnutý motor), a preto žalovaný v 1. rade nie je oprávnený vysporiadať ním uplatnený nárok na náhradu škody.

Žalobca ďalej uviedol, že na uvedené oznámenie reagoval listom zo dňa 05.05.2014, v ktorom upozornil žalovaného v 1. rade, že v zmysle stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, k prevádzke motorového vozidla patrí aj príprava motorového vozidla na jazdu, bezprostredné výkony po ukončení jazdy, ako aj úkony potrebné na údržbu vozidla. Medzi okolnosti majúce pôvod v prevádzke patria aj nedostatky, či vady materiálu, a to aj nepoznatelné. Súdna prax teda vykladá pojem prevádzka motorového vozidla pomerne široko, vzhľadom na značnú rozmanitosť prípadov, pri ktorých dôjde k spôsobeniu škody motorovým vozidlom.

Žalobca uviedol, že žalovaný v 1. rade nesprávne právne posúdil skutkový stav a zároveň poukázal na skutočnosť, že ani možnosť liberácie podľa ustanovenia § 428 OZ, nie je v tomto prípade možná, nakoľko k otvoreniu zadných dverí motorového vozidla neprišlo samovoľne, ale na strane žalovaného v 2. rade muselo dôjsť k porušeniu minimálne prevenčnej povinnosti, a teda nebola splnená podmienka vynaloženia všetkého úsilia, ktoré možno od žalovaného v 2. rade požadovať na zabránenie vzniku škody.

Žalobca si voči žalovaným uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 5, 25 % ročne p.a. z dlžnej sumy 2.415,44 eur od 23.05.2014 do zaplatenia, a to v zmysle § 517 ods. 2 OZ a v súlade vykonávacím predpisom Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. - ustanovením § 3 ods. 1, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

K žalobe sa vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že dňa 05.12.2011 uzatvoril so žalovaným v 2. rade poistnú zmluvu č. XXX/XXXXXX-X, na základe ktorej bolo dojednané poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. J. XX.

Skutkovým základom podanej žaloby je dopravná nehoda, ktorá sa podľa oznámenia o poistnej udalosti zo dňa 07.01.2013, stala 04.01.2013 tak, že žalovanému v 2. rade pri otváraní dverí na motorovom vozidle J. XX vietor otvoril dvere, čím došlo k poškodeniu motorového vozidla M. M..

Žalovaný v 1. rade namietal právny základ uplatneného nároku, a to z dôvodu, že uplatnený nárok žalobcu nie je predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nakoľko ku škode nedošlo pri prevádzke vozidla a škoda nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Žalovaný v 1. rade svoj záver opiera o ustanovenie § 427 ods. 1 a 2 OZ, podľa ktorého fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. A rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla.

V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR č. R c. 1 Cz 42/1971 publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk NS SR pod č. 9/1972, Rozhodnutie publikované pod č. 20/1975, Stanovisko Cpj 10/1983 publikovaného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod číslom 3/1984, rozhodnutie sp. zn. 3 C 438/79 Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi, Okresného súdu vo Zvolene sp. zn. 9 C 127/82, Okresného súdu v Poprade sp. zn. 12 C 364/82.

Žalovaný v 1. rade poukázal na to, že prevádzateľ motorového vozidla nie je v zmysle § 427 OZ zodpovedný za všetky škody spôsobené motorovým vozidlom, ale len za tie, ktoré boli vyvolané osobitnou povahou jeho prevádzky (ustanovenie § 427 OZ v spojení s výkladom podľa rozhodnutia 20/1975).

Ústrednou otázkou posúdenia nárokov na náhradu škody vznesených návrhom žalobcu bude preto to, či škoda vzniknutá pri dopravnej nehode zo dňa 04.01.2013 je v priamej príčinnej súvislosti s osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla poisteného.

Žalovaný v 1. rade poukázal na to, že v prípade dopravnej nehody zo dňa 04.01.2013 však v čase stretu dverí motorového vozidla M. s dverami motorového vozidla J. XX, nebol motor motorového vozidla J. XX v chode, a vozidlo sa ani samovoľne nepohybovalo, bolo odstavené.

Žalovaný v 1. rade má za to, že ak žalovaný v 2. rade porušil nejakú povinnosť, potom ide o povinnosti, ktoré upresňujú prevenčnú povinnosť podľa § 415 OZ, a ktoré sa nevzťahujú na pojem „prevádzka motorového vozidla“. Je teda možné uvažovať o zodpovednosti podľa § 420 OZ, takéto porušenie však nezakladá zodpovednosť za škodu krytú povinným zmluvným poistením poisteného, a žalovaný v 1. rade nemá zo zákona povinnosť ju nahradiť.

Žalovaný v 1. rade ďalej namietal priznanie úrokov z omeškania.

Ďalej žalovaný v 1. rade uviedol, že v trojmesačnej lehote (§ 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP) od oznámenia poškodeného (navrhovateľa) o poistnej udalosti, doručeného 06.02.2013, splnil mailom zo dňa 12.04.2013 podmienku, ktorá ho v zmysle § 11 ods. 7 zákona o PZP zbavuje povinnosti platiť úrok z omeškania. Úrok z omeškania má charakter sankcie za to, že dlh nebol splnený riadne a včas (§ 559 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a je vlastne zmenou v obsahu záväzku. Omeškanie vo vzťahu k žalovanému v 1. rade je potrebné posudzovať osobitne podľa ustanovenia § 11 ods. 6 zákona o PZP s prihliadnutím na splatnosť záväzku poisťovne uhradiť poistné plnenie, určenú podľa ustanovenia § 11 ods. 7 zákona o PZP. Keďže poisťovňa splnila povinnosť v trojmesačnej lehote oznámiť, že odmietla plnenie, a odôvodniť toto rozhodnutie (§ 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP), nie je povinná žalobcovi uhradiť úroky z omeškania (§ 11 ods. 7 zákona o PZP a contrario), a to až do okamihu splatnosti poistného plnenia, ktorým je 15 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poistiteľovi, ak z takéhoto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia (§ 11 ods. 6 zákona o PZP veta po spojke alebo). Vzhľadom na to, že nie je možné priznať úrok z omeškania skôr, než sa pohľadávka stane splatnou, a v zmysle § 11 ods. 7 zákona o PZP veta za spojku „alebo“ sa pohľadávka žalobcu voči žalovanému stane splatnou až po právoplatnosti napadnutého rozhodnutia priznalo by sa žalobcovi príslušenstvo pohľadávky, ktoré ešte nevzniklo. Až keby žalovaný v 1. rade neuhradil žalobcovi istinu do troch dní po právoplatnosti rozhodnutia o povinnosti uhradiť istinu, dostal by sa na štvrtý deň do omeškania, a žalobca by mohol žiadať úrok z omeškania osobitným návrhom.

Žalovaný v 1. rade v zmysle vyššie uvedených skutočností považoval návrh žalobcu voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu za nedôvodný.

K žalobe sa vyjadril žalovaný v 2. rade vyjadrením zo dňa 07.12.2015, a v ktorom uviedol aktuálnu judikatúru k veci a žiadal, aby súd žalobu voči nemu ako nedôvodnú zamietol v celom rozsahu, a aby zaviazal žalovaného v 1. rade, nakoľko sa nehoda stala prevádzkou motorového vozidla.

Súd vypočul na pojednávaní dňa 02.05.2017 žalovaného v 2. rade, ktorý uviedol, že vykladali z dodávky materiál, motor mal vypnutý, fúkal silný vietor, a následkom toho sa otvorili zadné dvere na dodávke do vozovky (J. XX - EČV: A.), v dôsledku čoho došlo k poškodeniu prechádzajúceho motorového vozidla (M. - EČV: A.). Ďalej uviedol, že škodu na poškodenom motorovom vozidle M. riadne nahlásil v poisťovni, v ktorej mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie za zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, spísali s poškodeným hlásenie o škodovej udalosti. Žalovaný v 2. rade, uviedol, že dvere na dodávke zabezpečil, a to tak, že vnútri v dverách je hák, ktorý slúži na zabezpečenie týchto dverí, pričom vplyvom vetra došlo zrejme k vysunutiu tohto zabezpečenia dverí, on bol vnútri v motorovom vozidle.

Súd vypočul na pojednávaní dňa 24.05.2017 svedka A. W., ktorý uviedol, že šiel s manželkou motorovým vozidlom a na pravej strane vozovky bolo odstavené biele motorové vozidlo, ktoré obchádzal zľava a vnútri bola jedna osoba, ktorá vykladala tovar. Uviedol, že v tom úseku sa aj stavalo, preto tam bolo veľa takýchto vozidiel, a zrejme vplyvom vetra sa rozleteli dvere na bielej dodávke, ktoré zasiahli jeho motorové vozidlo, pravé predné zrkadlo a pravý predný blatník. Preto zastavil motorové vozidlo a spolu so žalovaným v 2. rade spísali protokol o vzniku škody. Svedok uviedol, že potom škodu na svojom motorovom vozidle nahlásil poisťovni, v ktorej mal uzatvorené havarijné poistenie poškodeného motorového vozidla. Motorové vozidlo mu opravili v autorizovanom servise M. a následne poisťovňa/ žalobca vyplatila náklady za opravu poškodeného motorového vozidla cez krycí list. Svedok potvrdil, že

na bielej dodávke boli otvorené zadné dvere, ktoré ale nezasahovali do cesty a uviedol, že predpokladá, že boli určite zaistené, lebo inak by boli otvorené úplne, alebo by boli zatvorené. Svedok potvrdil, že podľa tvrdenia žalovaného v 2. rade, dvere boli zaistené, a uviedol, že mu ukazoval akým spôsobom boli zaistené. Svedok potvrdil, že v tom čase fúkal silný vietor.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa listinnými dôkazmi: informatívnym výpisom z obchodného registra žalobcu a žalovaného v 1. rade, hlásením škodovej udalosti poškodeným zo dňa 04.01.2013, faktúrou č.XXXXXXXX, dokladom o výplate poistného plnenia dňa 04.02.2013, krycím listom vydaným žalobcom - dokladom o bezhotovostnej platbe nákladov za opravu, listom žalobcu adresovanom žalovanému v 1. rade zo dňa 04.02.2013, listom žalobcu adresovanom žalovanému v 2. rade zo dňa 10.02.2013, listom žalobcu adresovanom žalovanému v 2. rade zo dňa 10.03.2014, listom žalobcu adresovanom žalovanému v 1. rade zo dňa 05.05.2014, stanoviskom žalovaného v 1. rade zo dňa 28.03.2014, správou o nehode nahlásenej poisteným/žalovaným v 2. rade u žalovaného v 1. rade, písomným vyjadrením žalovaného v 1. rade, písomným vyjadrením žalovaného v 2. rade, písomným vyjadrením žalobcu k vyjadreniu žalovaného v 1. rade, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise, prednesom právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaného v 1. rade na pojednávaníach, výsluchom žalovaného v 2. rade na pojednávaní, výsluchom svedka A. W. na pojednávaní a zistil nasledovný stav:

Súd zistil z oznámenia poistnej udalosti zo dňa 04.01.2013, ktoré nahlásil žalobcovi poistený na základe uzatvorenej zmluvy o havarijnom poistení u žalobcu - A. W., že dňa 04.01.2013 o 10.15 hod. v obci K.L. W. B., došlo k škodovej udalosti spôsobenej motorovým vozidlom J. XX - EČV: A., ktoré bolo v čase poistnej udalosti poistené na základe povinného zmluvného poistenia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného v 1. rade, v dôsledku ktorej bolo poškodené motorové vozidlo M. M. XX - EČV: A., ktoré bolo v čase poistnej udalosti havarijne poistené u žalobcu. Súd zistil z faktúry č. XXXXXXXX, že bola vystavená dodávateľom T.O.P. AUTO BRATISLAVA, a.s. a adresovaná odberateľovi J. A. W., dňa 31.01.2013 so splatnosťou dňa 14.02.2013, na sumu 2.542,57 eur vrátane DPH, a to za opravu motorového vozidla M. - EČV: A..

Súd zistil z listu žalobcu, adresovaného žalovanému v 1. rade k poistnej udalosti č. W. XXXXXXXXXXXX, že žalobca uhradil na základe havarijného poistenia motorového vozidla M. - EČV: A. poistenému - A. W., poistné plnenie vo výške 2.415,44 eur, z ktorej bola odpočítaná spoluúčasť vo výške 127,13 eur s tým, že žalobca vyzval žalovaného v 1. rade, u ktorého bolo poistené motorové vozidlo J. XX - EČV: A. na základe zmluvného poistenia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a ktorým bola spôsobená škoda na motorovom vozidle M. - EČV: A., v zmysle ustanovenia § 813 ods. 1 OZ o refundáciu sumy vo výške 2.415,44 eur a o úhradu odpočítanej spoluúčasti vo výške 127,13 eur poškodenému havarijne poistenému u žalobcu - A. W., ktorá mu nebola uhradená z havarijného poistenia.

Súd zistil z listu žalobcu, adresovaného žalovanému v 2. rade k poistnej udalosti č. W. XXXXXXXXXXXX, že žalobca uhradil na základe havarijného poistenia poistenému u žalobcu - A. W., poistné plnenie vo výške 2.415,44 eur, z ktorej bola odpočítaná spoluúčasť vo výške 127,13 eur s tým, že žalobca vyzval žalovaného v 2. rade, ktorý mal uzatvorené u žalovaného v 1. rade poistenie motorového vozidla J. XX - EČV: A. na základe zmluvného poistenia zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a ktorým bola spôsobená škoda na motorovom vozidle M. - EČV: A., havarijne poistenom u žalobcu, v zmysle ustanovenia § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka o refundáciu sumy vo výške 2.415,44 eur a o úhradu odpočítanej spoluúčasti vo výške 127,13 eur poškodenému havarijne poistenému u žalobcu - A. W., ktorá mu nebola uhradená z havarijného poistenia.

Súd zistil z bankového výpisu, že žalobca uhradil dňa 04.02.2013 opravcovi T.O.P. AUTO BRATISLAVA, a.s. sumu vo výške 2.415,44 eur ako náklady za opravu motorového vozidla M. - EČV: A..

Podľa súdu v konaní bolo sporné, či podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. h) zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, existovala príčinná súvislosť medzi vznikom škody na poškodenom motorovom vozidle poškodeného - poisteného u žalobcu prevádzkou motorového vozidla škodcu - poisteného u žalovaného v 1. rade, resp. či je za škodu zodpovedný škodca - poistený u žalovaného v 1. rade.

Súd pri právnom posúdení veci vychádzal z ustanovení § 427 až § 431 OZ, ktoré upravujú osobitný druh občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, ktorá je založená na objektívnej zodpovednosti nevyžadujúcej zavinené konanie.

Podľa ustanovenia § 427 OZ, pri zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je základnou podmienkou, že ide o škodu spôsobenú osobitnou povahou prevádzky.

Podľa R 20/1975 za udalosti vyvolané osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov sa podľa súdnej praxe považujú také skutočnosti, ktoré sú objektívne spôsobilé vyvolať škodu a ktoré súvisia s prevádzkou dopravných prostriedkov.

Podľa názoru súdu v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku (§ 427 až 431 OZ). Platí, že riziko prevádzky v záujme ochrany tretích osôb sa prenáša výlučne na prevádzkovateľa, ktorý je zo zákona povinne zmluvne poistený pre prípad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čím je zmiernené riziko následkov. Podstatným znakom je aj termín osobitná povaha prevádzky, ktorá nie je definovaná v Občianskom zákonníku, avšak z konštantnej judikatúry vyplýva, že ide o vplyv na okolie tak, že zdrojom zvýšeného nebezpečenstva v súvislosti s činnosťou a pohybom dopravného prostriedku a tomuto nebezpečenstvu nemožno zabrániť vhodnými prostriedkami ani dodržiavaním pravidiel cestnej premávky. Teda zdrojom zvýšeného nebezpečenstva sú skutočnosti, na ktoré prevádzkovateľ ani vodič motorového vozidla nemôžu vplyvať.

Otvorenie zaistených dverí na stojacom motorovom vozidle J. XX - EČV: A. vplyvom vetra, v dôsledku čoho došlo k poškodeniu prechádzajúceho motorového vozidla M. - EČV: A., je okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke motorového vozidla, a preto nie je prípustná ani liberácia uvedená v ustanovení § 428 OZ. Ak došlo v dôsledku vetra k otvoreniu zaistených dverí na odstavenom motorovom vozidle na pozemnej komunikácii, ktoré spôsobilo vznik škodovej udalosti, je tým preukázaná skutočnosť, že škodová udalosť bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke motorového vozidla. Motorové vozidlo je v prevádzke aj vtedy, ak v dôsledku zlyhania vodiča vytvorí prekážku pre ostatných účastníkov premávky (aj prevádzky iného druhu), ktorá pre nich predstavuje bezprostredné nebezpečenstvo kolízie, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je v okamihu škodovej udalosti v činnosti motor takéhoto vozidla alebo či sa vozidlo stalo bezprostredne pred škodovou udalosťou nepojazdným a z akých dôvodov. Zlyhaním vodiča sa rozumie akékoľvek vôľové alebo mimovôľové správanie, ktoré je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, od úmyselného konania (sebevražedný pokus, útok vozidlom, zámerné poškodenie vozidla), cez nebanlivostné konanie (bežné nehody spôsobené porušením pravidiel cestnej premávky), až po nezavinené konanie (nezvládnutie zložitej dopravnej situácie, zdravotná indispozícia). (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 18. marca 2015, spisová značka 25 Cdo 3925/2013, dostupné na www.nsoud.cz)

Súd považoval označenú osobu zodpovednú za škodovú udalosť poisteným u žalovaného v 1. rade - W. V. za preukázanú, nakoľko účastníci tejto škodovej udalosti zhodne uviedli priebeh tejto škodovej udalosti.

Súd dospel k záveru, že žalobca preukázal všetky náležitosti vyžadované vyššie uvedenými právnymi predpismi čo sa týka samotnej škodovej udalosti ako aj znakov zodpovednostného vzťahu a škodcu, ktorý sa k uvedenej škodovej udalosti sám prihlásil a zhodne s poškodeným priebeh udalosti popísal. Súd nemal pochybnosť o jeho tvrdení ani pochybnosť o uplatnenom nároku na poistné plnenie. Súd dospel k záveru, že návrh žalobcu voči žalovanému v 1. rade je v celom rozsahu dôvodný, keďže žalobca preukázal právny základ ním uplatneného nároku na vyplatenie poistného plnenia v celej uplatnenej výške.

Súd žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú, z dôvodu, že žalobca nepreukázal právny základ ním uplatneného nároku voči nemu, nakoľko sa v danom prípade jednalo o objektívnu zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku podľa ustanovení §§ 427 až 431 OZ.

Žalobca si voči žalovanému v 1. rade uplatnil z dôvodu jeho omeškania s úhradou dlhu, ktorý má voči nemu, úroky z omeškania z dlžnej sumy 2.415,44 eur, vo výške 5,25 % ročne, od 23.05.2014 až do zaplatenia, a to od nasledujúceho dňa po uplynutí lehoty na základe výzvy o zaplatenie dlhu.

Súd priznal žalobcovi voči žalovanému v 1. rade úrok z omeškania v požadovanej výške 5,25 % ročne od 23.05.2014 až do zaplatenia, t.j. od nasledujúceho dňa po uplynutí lehoty na základe výzvy o zaplatenie dlhu, a to z dlžnej sumy 2.415,44 eur, podľa ustanovenia § 517 OZ v nadväznosti na ustanovenie § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., na základe ktorého je výška úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Európska centrálna banka stanovila na dané obdobie základnú úrokovú sadzbu vo výške 0,25 %.

Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného v 1. rade, že omeškanie vo vzťahu k žalovanému v 1. rade je potrebné posudzovať osobitne podľa ustanovenia § 11 ods. 6 zákona o PZP s prihliadnutím na splatnosť záväzku poisťovne uhradiť poistné plnenie, určenú podľa ustanovenia § 11 ods. 7 zákona o

PZP, keďže žalovaný v 2. rade si splnil povinnosť v trojmesačnej lehote oznámiť žalobcovi, že odmietol mu refundáciu náhrady škody, nie je povinný uhradiť žalobcovi uhradiť úroky z omeškania (§ 11 ods. 7 zákona o PZP a contrario), a to až do okamihu splatnosti poisťného plnenia, ktorým je 15 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťiteľovi, ak z takéhoto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poisťného plnenia (§ 11 ods. 6 zákona o PZP), a to z dôvodu, že na omeškanie s platením dlhu sa vzťahuje ustanovenie § 517 OZ v nadväznosti na ustanovenie § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia ust. 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu, nakoľko žalobca bol v spore vo vzťahu k žalovanému v 1. rade v plnej miere úspešný.

Súd nepriznal náhradu trov konania žalovanému v 2. rade, ktorý mal plný úspech vo veci voči žalobcovi, nakoľko mu žiadne trovy konania nevznikli a ani si žiadne trovy konania neuplatnil.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote voči III. výroku odvolanie žalobca, ktorý vyslovil názor, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ Csp) a je tiež vnútorne rozporné, a súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP).

Súd právne vec posúdil tak, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku podľa § 427 až 431 OZ a nie je prípustná liberácia podľa §-u 428 OZ. Poukázal na body 24. a 25. odôvodnenia rozsudku na strane 12 rozsudku, kde sa toto uvádza. S týmto názorom súdu sa plne stotožnil.

Zároveň však súd uviedol, že žalobca nepreukázal právny základ ním uplatneného nároku voči žalovanému v 2. rade, a preto žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol (viď bod 29. rozsudku na strane 13 rozsudku). Tieto konštatovania súdu považoval za vzájomne rozporné, a teda za nesprávne posúdenie veci - t.j. konštatovania v bodoch 24., 25. rozsudku považoval za rozporné s bodom 29. rozsudku, ktorý rezultoval do záveru o zamietnutí žaloby voči žalovanému v 2. rade (výrok III rozsudku). Žalovaný v 2. rade bol totiž prevádzkovateľom vozidla, ktorým bola škoda spôsobená (J., evid. číslo A.). Čiže ak súd konštatuje, že je daná zodpovednosť podľa § 427 až 431 OZ, mal by konštatovať zodpovednosť žalovaného v 2. rade ako prevádzkovateľa a zaviazal aj jeho na plnenie - v rovnakom rozsahu, ako zaviazal jeho zodpovednostného poisťovateľa (žalovaný v I. rade), ktorý je priamo žalovateľný v zmysle § 15 zák. č. 381/2001 Z.z.. To, že žalovaný je prevádzkovateľom vozidla J., evid. číslo A., vyplýva jednak z jeho účastníckej výpovede, keď toto potvrdil na otázku žalobcu a tiež z dokladov založených v spise - žalovaný v I. rade doložil Oznámenie o poisťnej udalosti datované 7.1.2013, kde je žalovaný v 2. rade uvedený ako poisťník a je zaškrtnuté, že poisťník je držiteľom motor. vozidla.

Keďže súd na základe vykonaného dokazovania nedospel ku skutkovému zisteniu, že žalovaný v 2. rade je prevádzkovateľom motorového vozidla v zmysle §-u 427 OZ, došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP.

Pokiaľ súd mienil v bode 29. rozsudku to, že nebolo preukázané zavinenie v zmysle § 420 OZ (čo však v rozsudku vyjadrené nie je), k tomu uviedol, že je daná zodpovednosť podľa § 427 OZ, a že prichádza do úvahy aj zodpovednosť podľa § 420 OZ. V zmysle ustálenej judikatúry totiž, aj keď za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá prevádzateľ tohto dopravného prostriedku (§ 427 OZ), nie je tým vylúčená zároveň zodpovednosť napr. vodiča motorového vozidla za škodu, ktorú spôsobil pri tej istej škodnej udalosti poškodenému porušením právnej povinnosti (§ 420 OZ), pokiaľ nejde o prípad uvedený v ustanovení § 420 ods. 2 OZ. V danom prípade teda okrem objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 427 OZ namietali aj porušenie konkrétneho ustanovenia zákona o cestnej premávke (viď posledné pojednávanie) ako aj prevenčnej povinnosti v zmysle §-u 415 OZ, s čím sa súd dostatočne nevysoptoval.

Preto navrhol, aby súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že aj žalovaného v 2. rade zaviazal na úhradu žalovanej istiny, žalovaného úroku z omeškania a plnú náhradu trov žalobcu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného.

3. Proti I. a II. výroku rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v 1. rade v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutkovým základom podanej žaloby je dopravná nehoda, ktorá sa podľa Oznámenia o poisťnej udalosti stala 04.01.2013 tak, že žalovanému v 2. rade pri otváraní dverí na motorovom vozidle J. XX vieter otvoril dvere, čím došlo k poškodeniu motorového vozidla M. M.. Žalovaný v 1. rade voči tomuto nároku

uplatneného žalobou namietal, že nie je predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nakoľko ku škode nedošlo pri prevádzke vozidla a škoda nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Rovnako žalovaný v 1. rade namietal priznanie úrokov z omeškania.

Ako vyplýva z odôvodnenia predmetného rozhodnutia, súd aj napriek skutočnosti, že vozidlo nebolo v pohybe a nemalo zapnutý motor, dospel k záveru, že otvorenie zaistených dverí vplyvom vetra, je okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke motorového vozidla. Súd svoje tvrdenie odôvodňuje tým, že ak došlo v dôsledku vetra k otvoreniu zaistených dverí na odstavenom motorovom vozidle na pozemnej komunikácii, ktoré spôsobilo vznik škodovej udalosti, je tým preukázaná skutočnosť, že škodová udalosť bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke motorového vozidla.

Žalovaný v 1. rade považuje právny názor súdu za nesprávny. Mal za to, že vzniknutá škoda nie je predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z dôvodu, že ku škode nedošlo pri prevádzke vozidla a škoda nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Nesprávne právne posúdenie teda spočíva v nesprávnom výklade § 427 OZ a v jeho nesprávnej aplikácii na zistený skutkový stav.

Poukázal na rozhodnutie NS SR č. Rc. 1 Cz 42/1971 publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovisk NS SR pod č. 9/1972, Rozhodnutie publikované pod č. 20/1975, Stanovisko Cpj 10/1983 publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovisk NS SR pod číslom 3/1984, rozhodnutie Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 3C 438/79, Okresného súdu vo Zvolene sp. zn. 9C 127/82.

Prevádzateľ motorového vozidla nie je v zmysle § 427 OZ zodpovedný za všetky škody spôsobené motorovým vozidlom, ale len za tie, ktoré boli vyvolané osobitnou povahou jeho prevádzky (§ 427 OZ v spojení s výkladom podľa rozhodnutia 20/1975).

Pojem prevádzka je sémanticky širší než pojem „osobitná povaha prevádzky“, nakoľko práve osobitosť povahy prevádzky motorového vozidla (a nie prevádzka ako taká) je dôvodom osobitnej ochrany poškodených v § 427 a nasl. OZ. Preto ak škoda nevznikla v dôsledku prevádzky motorového vozidla, nie je možné ustáliť zodpovednosť prevádzateľa podľa § 427 ods. 2 OZ. Opätovne poukázal na ratio decidendi rozhodnutia č. 9/1972, prvá veta, ktorá hovorí, že motorové vozidlo je v prevádzke nielen vtedy, keď sa pohybuje, ale aj vtedy, keď síce stojí, ale v chode je jeho motor.

Podľa judikatúry je teda vozidlo v prevádzke, keď sa pohybuje (samovoľne, a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je zapnutý jeho motor - vid' Cpj 10/1983 publikované pod číslom 3/84 ohľadne rozsudku OS PP (samovoľný pohyb vozidla z kopca po uvoľnení ručnej brzdy) alebo síce stojí, ale v chode je jeho motor. Už z tejto prvej vety je zrejмый nesprávny záver súdu prvého stupňa o tom, že za prevádzku motorového vozidla je možné považovať aj otvorenie dverí na stojacom motorovom vozidle bez toho, aby bol zapnutý motor.

V posudzovanom prípade stretu s dverami motorového vozidla poisteného nebol motor poisteného vozidla v chode, a vozidlo sa ani samovoľne nepohybovalo, bolo odstavené. Išlo teda o situáciu diametrálne odlišnú od zaužívaného výkladu pojmu „prevádzka“. Žalobca i okresný súd v napadnutom rozhodnutí teda posudzuje otvorenie dverí na stojacom vozidle s vypnutým motorom v absolútnom rozpore s výkladom zaužívaným súdmi Slovenskej republiky.

V tomto smere je teda právny názor prvostupňového súdu a z neho vyplývajúce rozhodnutie vecne nesprávne, nakoľko škoda nevznikla v dôsledku prevádzky motorového vozidla, a teda návrh nie je dôvodný.

To, že škoda bola vyvolaná porušením právnej povinnosti (§ 415 OZ, nakoľko poistený už nebol účastníkom cestnej premávky podľa § 2 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keďže v čase vzniku škody už vozidlo nevedol) majúcej súvis s prevádzkou dopravného prostriedku (rozhodnutie 20/1975), ale nie samotnou prevádzkou resp. jej osobitnou povahou, nemôže viesť k zodpovednosti prevádzateľa podľa § 427 ods. 2 OZ (rozhodnutie 20/1975, ale iba k všeobecnej zodpovednosti škodcu podľa § 420 OZ, ktorá nie je krytá poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Okresný súd sa v odôvodnení s touto skutočnosťou nevysporiadal a ustálil, že škodová udalosť bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke motorového vozidla, a teda nárok je dôvodný.

Žalovaný v 1. rade mal za to, že ak poistený porušil nejakú povinnosť, potom ide o povinnosti, ktoré upresňujú prevenčnú povinnosť podľa § 415 OZ, a ktoré sa nevzťahujú na pojem „prevádzka motorového vozidla“. Je teda možné uvažovať o zodpovednosti podľa § 420 OZ, takéto porušenie však nezakladá zodpovednosť za škodu krytú povinným zmluvným poistením poisteného a žalovaný v 1. rade takéto povinnosť nemá zo zákona povinnosť nahradiť.

Zároveň poukázal na osobitný skutkový základ spočívajúci tom, že vietor mal vytrhnúť dvere, ktorá následne spôsobili škodu. Vietor, resp. iné prejavy sú svojím charakterom živelným úkazom, ktorý je zo svojej podstaty neovládateľný a nepredvídateľný, preto je vylúčený z režimu zodpovednosti a je vo všeobecnosti liberovateľný.

Žalovaný v 1. rade namietal aj priznanie úrokov z omeškania.

Žalovaný v 1. rade v trojmesačnej lehote (§ 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP) od oznámenia poškodeného (žalobcu) o poistnej udalosti, doručeného 06.02.2013, splnil mailom zo dňa 12.04.2013 podmienku, ktorá ho v zmysle § 11 ods. 7 zákona o PZP zbavuje povinnosti platiť úrok z omeškania. Úrok z omeškania má charakter sankcie za to, že dlh nebol splnený riadne a včas (§ 559 OZ v spojení s § 517 ods. 2 OZ) a je vlastne zmenou v obsahu záväzku.

Omeškanie vo vzťahu k žalovanému je potrebné posudzovať osobitne podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP s prihliadnutím na splatnosť záväzku poisťovne uhradiť poistné plnenie, určenú podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP.

Keďže poisťovňa splnila povinnosť v trojmesačnej lehote oznámiť, že odmieta plnenie, a odôvodniť toto rozhodnutie (§ 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP), nie je povinná poškodenému uhradiť úroky z omeškania (§ 11 ods. 8 zákona o PZP a contrario), a to až do okamihu splatnosti poistného plnenia, ktorým je 15 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťiteľovi, ak z takéhoto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia (§ 11 ods. 7 zákona o PZP veta po spojke alebo).

Vzhľadom na to, že nie je možné priznať úrok z omeškania skôr, než sa pohľadávka stane splatnou, a v zmysle § 11 ods. 7 zákona o PZP veta za spojku „alebo“ sa pohľadávka žalobcu voči žalovanému stane splatnou až po právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, priznalo by sa žalobcovi príslušenstvo pohľadávky, ktoré ešte nevzniklo.

Až keby žalovaný v 1. rade neuhradil žalobcovi istinu do troch dní po právoplatnosti rozhodnutia o povinnosti uhradiť istinu, dostal by sa na štvrtý deň do omeškania, a žalobca by mohol žiadať úrok z omeškania osobitným návrhom.

Rovnaký právny názor v totožnej právnej veci vyslovil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí zo dňa 16.02.2015, č.k. 6Co/838/2014.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný v 1. rade navrhol, aby odvolací súd rozsudkom podľa § 392 CSP v spojení s § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil alebo alternatívne, uznesením podľa § 389 CSP napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V prípade úspechu v odvolacom konaní si uplatnil trovy odvolacieho konania, ak takéto trovy vzniknú.

4. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok - ďalej len CSP) preskúmal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave. Odvolací súd nenariadil pojednávanie, nakoľko ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP je v zásade fakultatívne, t.j. odvolací súd pojednávanie nariaďovať nemusí, nariaďuje ho iba v dvoch prípadoch, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo ak si to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Nakoľko v danom prípade nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie, ani si to nevyžadoval verejný záujem, odvolací súd pojednávanie v zmysle cit. ustanovení zákona nenariadil. Odvolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené.

5. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Podľa § 379 písm. a) CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý.

7. Nakoľko sa žalobca ani žalovaný v 1. rade neodvolali čo do výroku IV., ktorý však súvisí s výrokmi I.-III., bolo potrebné zmeniť celú výrovkovú časť rozsudku.

8. Základnou otázkou pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia je, či súd dospel k správne právnemu záveru, že otvorenie zaistených dverí na stojacom motorovom vozidle J. XX - EČV: A. vplyvom

vetra, v dôsledku čoho došlo k poškodeniu prechádzajúceho motorového vozidla M. - EČV: A., je okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke motorového vozidla.

Pre posúdenie nárokov na náhradu škody preto bude rozhodujúce zistenie, či škoda vzniknutá pri dopravnej nehode zo dňa 04.01.2013 je v priamej príčinnej súvislosti s osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla poisteného.

9. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu o tom, že motorové vozidlo je v prevádzke aj vtedy, ak v dôsledku zlyhania vodiča vytvorí prekážku pre ostatných účastníkov premávky (aj prevádzky iného druhu), ktorá pre nich predstavuje bezprostredné nebezpečenstvo kolízie, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je v okamihu škodovej udalosti v činnosti motor takéhoto vozidla alebo či sa vozidlo stalo bezprostredne pred škodovou udalosťou nepojazdným a z akých dôvodov. Zlyhaním vodiča sa rozumie akékoľvek vôľové alebo mimovôľové správanie, ktoré je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, od úmyselného konania (sebevražedný pokus, útok vozidlom, zámerné poškodenie vozidla), cez nedbanlivostné konanie (bežné nehody spôsobené porušením pravidiel cestnej premávky), až po nezavinené konanie (nezvládnutie zložitej dopravnej situácie, zdravotná indispozícia).

10. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že samotný chod motora nemožno považovať za dostatočné hraničné kritérium pre určenie rozmedzia, kedy sa škoda spôsobená stojacim motorovým vozidlom bude a kedy sa nebude považovať za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa § 427 OZ. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Predpokladom na založenie objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľa motorového vozidla je, aby škoda bola vyvolaná osobitnou povahou jeho prevádzky, nevyhnutne však nemusí ísť iba o škodu spôsobenú priamo jazdou. Vypnutím motora prevádzka vozidla nekončí, pretože za tým nasledujú ďalšie úkony bezprostredne nadväzujúce na skončenie jazdy. Otváranie dverí vozidla je úkon realizovaný v priamej súvislosti s prevádzkou vozidla, teda ide o úkon bezprostredne nadväzujúci na ukončenie jazdy motorového vozidla (pri vystúpení) alebo predchádzajúci začatiu jazdy (pri nastúpení). Z tohto dôvodu sa aj tieto úkony spravujú režimom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

11. Otváranie a zatváranie dverí ako aj bočných stien vozidla je považované za prevádzku motorového vozidla, s ktorou sa môže spájať aj vznik dopravnej nehody, je implikované aj v § 24 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/8/>> o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „Otvárať dvere alebo bočné steny vozidla ako aj nastupovať do vozidla alebo vystupovať z neho sa smie len vtedy, ak tým nie je ohrozená bezpečnosť nastupujúcich osôb alebo vystupujúcich osôb ani iných účastníkov cestnej premávky“, pričom na porušenie tejto povinnosti nadväzuje zodpovednosť za vznik dopravnej nehody spôsobenej v bezprostrednej súvislosti s takouto prevádzkou motorového vozidla. Za prevádzku motorového vozidla je možno považovať aj situáciu, keď vozidlo vytvorí prekážku pre ostatných účastníkov premávky, a to bez ohľadu na skutočnosť, či v okamihu škodovej udalosti bolo vozidlo v chode alebo nie.

12. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že vzniknutá škoda pri dopravnej nehode zo dňa 04.01.2013 je v priamej príčinnej súvislosti s osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla poisteného.

13. Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom žalovaného v 1. rade, že vzniknutá škoda nie je predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z dôvodu, že nakoľko bol motor vypnutý, ku škode nedošlo pri prevádzke vozidla a škoda nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Vzniknutá škoda je predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku podľa § 427 až 431 OZ.

14. Podľa § 813 ods. 1 OZ ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol.

15. Citované ustanovenie upravuje zákonný prechod práva na náhradu škody, a to bez zreteľa na vôľu poistiteľa a poisteného. Stačí, že došlo k plneniu poistiteľa. Z prechodu práva na poistiteľa vo vzťahu k inému je zrejmé, že ide o dva relatívne samostatné právne vzťahy, a to: 1. vzťah poistiteľa a poistenca, ktorý vznikol poistnou zmluvou a 2. vzťah poistiteľa a škodcu, ktorý vznikol plnením poistiteľa

poistenému. Predpokladom vzniku poistného vzťahu je teda zmluvný vzťah vyplývajúci z poistnej zmluvy, na základe ktorej poisťiteľ potom, čo nastala poistná udalosť, poistenému plnil. Ak však poisťovateľ plnil poistenému a súčasne je daná zodpovednosť tretej osoby za škodu, vo vzťahu k poistenému, to, čo by tretia osoba bola povinná plniť poistenému (poškodenému), poisťiteľ plnil voči poistenému, do výšky tohto plnenia, prešlo právo na poisťiteľa. V prípade plnenia, plnením poisťiteľa prechádza právo voči tretej osobe (škodcovi) na poisťiteľa, avšak najviac vo výške plnenia poisťiteľa a najviac vo výške, ktorá zodpovedá zodpovednosti tretej osoby (škodcu) voči poistenému (poškodenému).

16. Podľa cit. ust. § 813 ods. 1 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> žalobca vstúpil do existujúcich práv svojho poisteného/poškodeného, ktorý mal u neho havarijne poistené motorové vozidlo EČV: A., na ktorom vznikla škoda v dôsledku škodovej udalosti dňa 4.1.2013, a to zavinením žalovaného v 2. rade, ktorý spôsobil škodovú udalosť motorovým vozidlom EČV: A., ktoré mal poistené u žalovaného v 1. rade na základe zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to okamihom vyplatenia poistného plnenia poistenému 4.2.2013 vo výške 2.415,44 eur poškodenému.

17. Podľa § 427 ods. 1 OZ fyzické a právnické osoby zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

18. Úprava zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov podľa citovaného zákonného ustanovenia je založená na princípe objektívnej zodpovednosti, t.j. princípe zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie, pričom postavenie poškodeného pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravných prostriedkov je podstatne uľahčené tým, že nemusí preukazovať porušenie právnej povinnosti škodcu, ale len to, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou, ktorá je vlastná prevádzke dopravných prostriedkov, pričom musí byť zistené, kto je prevádzateľom dopravného prostriedku. Zodpovednosť za náhradu škody podľa citovaného zákonného ustanovenia neprichádza do úvahy pri každom spôsobení škody dopravným prostriedkom, ale len vtedy, keď je vyvolaná osobitnou povahou prevádzky, ktorú OZ nedefinuje a ak motorové vozidlo v čase vzniku škody riadil prevádzateľ dopravného prostriedku (spravidla jeho vlastník), vždy zodpovedá za škodu podľa citovaného zákonného ustanovenia. Je nesporné, že žalovaný v 2. rade je prevádzkovateľom motorového vozidla, čo vyplýva z jeho výpovede.

Pri výklade pojmu „osobitná povaha prevádzky“ je potrebné vychádzať z toho, že v osobitnej povahe prevádzky sa prejavujú typické vlastnosti, ktoré spočívajú v určitej nebezpečnosti a ktoré sú spôsobilé vyvolať škodu. Hranice okolností, ktoré môže, či nemôže vodič predvídať, nemožno vyvodit' hypoteticky, ale je potrebné vychádzať z objektívnych okolností konkrétnej dopravnej situácie, ktorá môže byť charakterizovaná celým radom faktorov.

19. Podľa § 428 OZ svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

20. Z dikcie citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že prevádzateľ motorového vozidla sa takejto zodpovednosti nemôže zbaviť, ak škoda bola spôsobená okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke dopravného prostriedku, pričom zbavenie sa zodpovednosti prichádza do úvahy len za podmienok uvedených v ustanovení § 428 ods. 1 veta druhá, ktoré upravuje špeciálny liberačný dôvod, podľa ktorého sa zodpovednosť za škodu možno zbaviť, len ak by bola škoda spôsobená inými okolnosťami, ktoré s prevádzkou dopravných prostriedkov nesúvisia, avšak iba za predpokladu, že škode sa nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

V danom prípade je teda za škodu okrem žalovaného v 1. rade zodpovedný aj vodič vozidla J. XX - EČV: A., ktorý mal dvere vozidla zabezpečiť tak, aby nedošlo k ich otvoreniu. Okrem toho zo Správy o nehode nevyplýva, či motorové vozidlo v čase nehody malo alebo nemalo zapnutý motor.

Žalobcovi teda vznikol nárok voči žalovanému v 1. rade aj voči žalovanému v 2. rade.

21. Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného v 1. rade, týkajúce sa úrokov z omeškania, odvolací súd poukazuje na § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

22. Podľa § 11 ods. 8 PZP ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu. Z uvedeného zákonného ustanovenia je zrejme osobitosť úrokov z omeškania, ktorá je viazaná na nesplnenie povinností podľa ods. 6 PZP, teda na bezodkladné začatie prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti buď skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia. Zavedenie 3-mesačnej lehoty pre likvidáciu škodovej udalosti v PZP vychádza zo 4. smernice o poistení motorových vozidiel, ktorou sa malo podstatne zosilniť postavenie poškodeného v oblasti vymožitelnosti jeho práva na náhradu škody. Ak by sa vychádzalo z výkladu žalovaného v 1. rade, právo poškodeného na náhradu škody by bolo naopak značne oslabené, nakoľko poisťovateľ by nebol sankciovaný za neoprávnené neposkytnutie poistného plnenia, pričom nepochybne je rizikom poisťovateľa, ak odmietne plniť z dôvodu (tak ako v tomto prípade), že nie je predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nakoľko ku škode nedošlo pri prevádzke vozidla a škoda nebola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Ak sa v súdnom konaní preukáže opak, následkom tejto skutočnosti je potom povinnosť poisťovateľa plniť nielen poistné plnenie, ale aj úrok z omeškania.

23. Predmetom sporu je regresný nárok na výplatu poistného plnenia, u ktorého omeškanie žalovaného v 1. rade nastáva uplynutím 15. dňa od ukončenia šetrenia škodovej udalosti (§ 7 cit. zák.), a pretože zákon neobsahuje špeciálnu úpravu pre prípad omeškania s poskytnutím poistného plnenia, neprichádza do úvahy iný spôsob určenia výšky úrokov z omeškania než aplikácia ust. § 517 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

24. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil rozsudok súdu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi odvolací súd priznal náhradu trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

26. Tento rozsudok bol členmi senátu prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).